Valtioneuvoston asetus

alueellisesta kuljetustuesta vuosina 2020–2022

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään alueellisen kuljetustuen valtion talousarvion mukaisesta myöntämisestä ja käyttämisestä.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:
1) *maantiekuljetuksella* kuorma-autolla, pakettiautolla, linja-autolla tai muulla ajoneuvolla teitse tapahtuvaa kuljetusta;
2) *valtiontukien yleisellä ryhmäpoikkeusasetuksella* tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 651/2014;
3) *pienellä ja keskisuurella yrityksellä* mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettua pientä ja keskisuurta yritystä;
4) *Pohjoiskalotilla* niitä läänejä, maakuntia tai vastaavia hallinnollisia alueita Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, jotka kokonaan tai osaksi sijaitsevat napapiirin pohjoispuolella, sekä Venäjällä Murmanskin aluetta.

3 §

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

Kuljetustukea voidaan myöntää pienten ja keskisuurten yritysten jalostamien tuotteiden Suomessa tapahtuvasta kuljetuksesta.
Tukea ei voida myöntää toimintansa lopettaneelle yritykselle eikä konkurssipesälle.

4 §

Tuen saaja

Kuljetustuki myönnetään kuljetettavat tuotteet jalostaneelle pienelle tai keskisuurelle yritykselle, joka tavaran lähettäjänä on maksanut kuljetusmaksun.

Tuen saajan tulee olla pieni tai keskisuuri yritys sekä kuljetuksen alkaessa että tuen myöntöhetkellä.

5 §

Kuljetustuen myöntämisen yleiset esteet

Kuljetustukea ei myönnetä, jos kuljetettavana on:
1) käytettyjä tavaroita;
2) raaka-aineita;
3) maa- tai kiviainesta;
4) malmeja tai niiden rikasteita;
5) haketta, pellettejä, brikettejä, purua tai lastuja;
6) klapeja tai muuta polttopuuta;
7) teollisten tuotantoprosessien vähäarvoisia sivutuotteita;
8) 1–7 kohdassa tarkoitettuja tavaroita tai aineksia vastaavia jalostamattomia tai vain vähän jalostettuja tavaroita tai aineita.

6 §

Kuljetustuen myöntämisen toimialakohtaiset esteet

Kuljetustukea ei myönnetä:
1) terästeollisuudelle;
2) hiilialalle;
3) laivanrakennusalalle;
4) synteettikituteollisuudelle;
5) energian tuotannon, jakelun ja energiainfrastruktuurin alalle;
6) maatalouden alalle;
7) metsätalouden alalle;
8) kalatalouden ja kalanjalostuksen alalle;
9) kaivostoiminnan ja louhinnan alalle.

7 §

Kuljetustukeen sovellettavat Euroopan unionin valtiontukisäännöt

Kuljetustukeen sovelletaan valtiontukien yleistä ryhmäpoikkeusasetusta.
Poiketen 1 momentissa säädetystä, kuljetustuki myönnetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitettuna vähämerkityksisenä tukena, jos kuljetettava tuote on jalostettu Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven, Pihtiputaan, Saarijärven tai Viitasaaren kunnassa.

8 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen tässä asetuksessa tarkoitetuissa valtionavustuksissa on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Toimivaltaisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta

säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009) ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1373/2018).

2 luku

Kuljetustuen hakeminen ja myöntäminen

9 §

Tukihakemus

Tukea haetaan sähköisesti siihen tarkoitetussa verkkopalvelussa.

Hakemukseen on liitettävä rahti- tai kuljetuskirja taikka muu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymä luotettava selvitys siitä kuljetuksesta, jonka perusteella kuljetustukea haetaan. Lisäksi hakijan on vaadittaessa toimitettava muut hakemuksen ratkaisemista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

10 §

Hakuaika

Hakemuskausi on kalenterivuosi. Kuljetustukea on haettava kolmen kuukauden kuluessa kunkin hakemuskauden päättymisestä. Kuljetuksen alkamispäivämäärä ratkaisee, mihin hakemuskauteen kuljetus kuuluu.

Kuljetustuki voidaan erityisestä syystä myöntää, vaikka sitä ei olisi haettu säädetyssä ajassa.

11 §

Tukipäätös ja tuen vähimmäis- ja enimmäismäärä

Kuljetustuki myönnetään hakemuskausittain jälkikäteen.

Kuljetustuki voidaan myöntää, jos myönnettävä kuljetustuki on vähintään 1 000 euroa hakemuskaudessa.

Kuljetustukea voidaan myöntää yhdelle yritykselle enintään 500 000 euroa hakemuskaudessa.

3 luku

Rautatie- ja maantiekuljetusten tukeminen

12 §

Soveltamisalue

Kuljetustukea rautatie- ja maantiekuljetuksiin voidaan myöntää Suomessa suoritettavista tavaran kuljetuksista, jos tuote on jalostettu Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Kainuun, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon tai Etelä-Savon maakunnan alueella taikka Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven, Pihtiputaan, Saarijärven tai Viitasaaren kunnan alueella.

13 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tukea voidaan myöntää 12 §:ssä mainituilla alueilla jalostettujen tuotteiden jalostuspaikalta alkavasta kuljetuksesta.

Kuljetustukea voidaan myöntää:

1) rautatie- tai maantiekuljetuksista, joiden pituus Suomen alueella on vähintään 266 kilometriä;

2) rautatie- ja maantiekuljetuksista, jotka muodostavat yhtenäisen kuljetusketjun, jonka pituus Suomen alueella on vähintään 266 kilometriä; sekä

3) Suomessa tapahtuvan kuljetusmatkan osalta sellaisista vähintään 266 kilometrin pituisista Suomen Pohjoiskalotilta alkavista kuljetuksista, jotka suuntautuvat muualle Pohjoiskalotille tai sen kautta edelleen kuljetettaviksi.

Jos jalostuspaikka sijaitsee saarella, johon ei ole kiinteää tieyhteyttä, tukea voidaan myöntää myös vesikuljetuksesta saarelta mantereelle.

14 §

Hyväksyttävät kustannukset

Kuljetustuki myönnetään siitä rahasuorituksena suoritetusta kuljetusmaksusta rahdinlisineen ja lisämaksuineen, joka on merkitty kuljetusta koskevaan laskuun. Hakijan saamat alennukset ja vähennykset on vähennettävä kuljetusmaksusta ennen kuljetustuen myöntämistä. Tuen perusteeksi hyväksytään vain sellaiset kuljetuskustannukset, jotka määräytyvät kuljetettavan tuotteen painon ja kuljetusmatkan perusteella.

Tuen piiriin ei hyväksytä arvonlisäveroa eikä muita veroja tai maksuja, jotka eivät jää tuensaajan lopullisiksi kustannuksiksi.

Kuljetuskustannuksiksi voidaan hyväksyä enintään määrä, joka vastaa yleisesti vastaavanlaisista kuljetuksista maksettuja korvauksia.

15 §

Kuljetus yrityksen omalla kalustolla

Kuljetustukea ei myönnetä yrityksen omalla kuljetuskalustolla suoritetuista kuljetuksista.

Jos jalostuspaikalta ei ole rautatie- tai maantiekuljetusyhteyttä, hyväksytään kuitenkin yrityksen oman kuljetuksen kuljetusmatka jalostuspaikalta lähimmälle sellaiselle paikalle, josta on edellä mainittu kuljetusyhteys, kuljetustukiprosentin määräytymisessä huomioon otettavaksi matkaksi. Tällöin kuljetustukiprosentti määräytyy koko kuljetusmatkan pituuden mukaan. Kuljetustukea ei kuitenkaan myönnetä yrityksen oman kuljetuksen osuudesta syntyvistä kustannuksista.

16 §

Kuljetustuen määrä

Kuljetustuki on kuljetetun matkan pituuden mukaan määräytyvä prosenttiosuus hyväksytyistä kustannuksista seuraavasti:

Kuljetettu matka kilometriä	Tukiprosentti
266-400	9

401-600	13
601-800	17
801-	20

Jos kuljetus alkaa Suomen Pohjoiskalotilta, kuljetustukeen oikeuttavaa vähimmäismatkaa laskettaessa mukaan luetaan myös muualla kuin Suomen Pohjoiskalotilla tapahtuva kuljetus. Jos kuljetusmatka Suomen alueella on alle 266 kilometriä, tukiprosentti määräytyy 266 kilometrin mukaan.

4 luku

Satamatoimintojen tukeminen

17 §

Satamatoimintojen tuen soveltamisalue

Jos tuote on jalostettu 12 §:ssä mainitulla alueella, kuljetustukea voidaan myöntää satamatoiminnoista, jotka tapahtuvat Merikarvian kunnassa tai sen pohjoispuolella sijaitsevassa Pohjanlahden satamassa tai laivauspaikassa taikka Saimaan vesistöalueen satamassa tai laivauspaikassa.

18 §

Kuljetustuen määrä satamatoimintoihin

Satamatoimintojen tuki myönnetään lähetyksen painon perusteella.

Kuljetustuen määrä on:

1) satamatoiminnoista Kalajoen kunnassa ja sen pohjoispuolella sijaitsevissa Pohjanlahden satamissa tai laivauspaikoissa sekä Joensuun satamassa ja sen pohjoispuolella sijaitsevissa Saimaan vesistöalueen satamissa tai laivauspaikoissa 2 euroa tonnilta;

2) satamatoiminnoista Merikarvian kunnassa sekä sen ja Kalajoen kunnan välillä sijaitsevissa Pohjanlahden satamissa tai laivauspaikoissa sekä muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa Saimaan vesistöalueen satamissa tai laivauspaikoissa 1 euroa tonnilta.

19 §

Satamatoimintoihin liittyvä kuljetus

Jos rautatie- tai maantiekuljetukseen liittyy 17 §:ssä tarkoitettuja satamatoimintoja, rautatie- ja maantiekuljetuksen tuki määräytyy 16 §:n 1 momentin mukaisen taulukon sijasta seuraavan taulukon perusteella:

Kuljetettu matka kilometriä	Tukiprosentti
101-400	9
401-600	13
601-800	17
801-	20

Yrityksen omalla kuljetuskalustolla tapahtuvaan kuljetukseen sovelletaan, mitä 15 §:ssä säädetään.

5 luku

Voimaantulo

20 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021.
Asetusta sovelletaan kuljetuksiin, jotka alkavat vuosien 2020–2022 aikana.

Helsingissä 30.12.2020

Työministeri Tuula Haatainen

Hallitussihteeri Emmi Äijälä